

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO SANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U BIHAĆU
Broj 01 0 K 010773 15 K
Bihać, 28.12.2015.godine

Pravosnažno 07.03.2016. godine.
Presuda na osnovu sporazuma o priznanju
krivnje.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Kantonalni sud u Bihaću u vijeću sastavljenom od sudija Hodžić Fikreta kao predsjednika vijeća, Karabegović Jasminke i Kasum Suade kao članova vijeća, sa zapisničarem Husarević Fatimom, u krivičnom predmetu protiv optuženog Kovačević Safeta, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ, postupajući po optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T 20 0 KTRZ 000 5049/07 od 15.02.2013.godine, nakon razmatranja sporazuma o priznanju krivice zaključenog dana 28.12.2015.godine pod brojem T01 0 KT RZ 0016317 13 i održanog pretresa za izricanje krivičnopravne sankcije u prisutnosti kantonalnog tužioca Kapić Adnana, optuženog Kovačević Safeta i njegova branioca po službenoj dužnosti, advokata Mušić Huseina, dana 28.12.2015.godine donio je i javno objavio

P R E S U D U

Optuženi KOVAČEVIC SAFET zv.“Papo“, sin A. i majke A. rođene H., rođen 18.09.1973.godine u B., naselje V. gdje i prebiva, JMB ..., po nacionalnosti ..., državljanin ... i ..., pismen sa završenom OŠ, oženjen, otac troje djece, slabog imovnog stanja, ..., nalazio se u pritvoru od 25.10.2012.godine do 30.05.2013.godine

K R I V J E

Što je:

Za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini i oružanog sukoba između Vojske Republike Srpske i Armije R BiH zajedno sa drugim pripadnicima A R BiH postupajući suprotno članu 3. i članu 4. Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12. augusta 1949. godine kao pripadnik 5.Bataljona vojne policije V Korpusa Armije R BiH, namjerno nanosio snažne tjelesne i duševne bolove i patnje, povrede tijela i zdravlja, ratnim zarobljenicima pripadnicima Vojske Republike Srpske

Tako što je:

Dana 11.03.1995. godine, u svojstvu vojnog policajaca prilikom izvršenja Naredbe prepostavljene komande V korpusa ARBiH SP broj 07-1/202-I od 10.03.1995.godine, o realizaciji razmjene ratnih zarobljenika VRS, koji su se nalazili pod kontrolom V Korpusa, zajedno sa drugim pripadnicima 5. Bataljona vojne policije, učestvovao u sprovođenju 31. ratnog zarobljenika među kojima D. D., G. M., P. M., K. S., G. R., T. N., Z. M., M. S., D. T.,

K. D., K. L., P. P., J. A., M. M., P. R., Z. T., R. J., J. B., J. Lj., K. G., K. P., G. M.1, A. S., K. D.1, P. P.1 i dr. sa lokacija sabirnih centara u krugu preduzeća „R.“ u C., zatvora „L.“ u B. i kasarne „A. B.“ u B., čiji je prevoz vršen autobusom kojim je upravljao H. H., tako što su im po ulasku u autobus najprije na oči stavili platnene poveze, zatim im naredili da ruke drže na leđima a glave u pognutom položaju, te ih prisilili da sjednu na patos autobusa, da bi tokom vožnje na relaciji od C. do B. i dalje od B. do graničnog prelaza I., koja je trajala znatno duže od uobičajene kojom prilikom je od vozača zahtjevano da vozi sporije, nečovječno postupao prema ratnim zarobljenicima, namjerno im nanoseći snažne tjelesne i duševne bolove i patnje, povrede tijela i zdravlja, tako što ih je tukao policijskom palicom, zadajući im udarce po različitim dijelovima tijela a sa drugim pripadnicima 5 Bataljona vojne policije, prisiljavao ih da pjevaju pjesmu „Bosno moja“ i da na pitanje policajaca „čija je ovo zemlja“ u jedan glas odgovaraju „Turska“ te da uzvikuju muslimanski ratnički poklič „Tekbir - Allahu Ekber“, upozoravajući ih da ne podižu glavu, pa je takvo premlaćivanje trajalo gotovo cijelom dužinom vožnje do mjesta Japanska krvina kod naselja I., gdje je nakon toga dogovorena razmjena između predstavnika Vojske Republike Srpske i predstavnika V Korpusa A R BiH.

Čime je počinio krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ pa se primjenom istog zakonskog propisa i uz primjenu odredaba člana 41. stav 1., 42. tačka 2. i 43. sav 1. tačka 1. istog Zakona

O S U Đ U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE.

U smislu člana 50. stav 1. preuzetog KZ SFRJ u izrečenu kaznu zatvora optuženom se uračunava vrijeme provedeno u pritvoru počev od 25.10.2012. do 30.05.2013. godine.

U smislu člana 212. stav 3. ZKP-a F BiH, oštećeni G. R., P. P.1, K. D.1, K. L., G. M.1, K. P., A. S., K. D., D. T., D. D., J. A., J. Lj., G. M.1, Z. M., P. P. i T. N. sa imovinskopopravnim zahtjevom upućuju se na parnični postupak.

U smislu člana 202 stav 4. ZKP-a F BiH, optuženi se oslobađa dužnosti plaćanja troškova krivičnog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine pod brojem T 20 0 KTRZ 000 5049 07 dana 15.02.2013.godine, podiglo je optužnicu protiv Kovačević Safeta, Anadolac Muhameda, Ljubijankić Abida i Hafurić Sabahudina, stavljajući im na teret izvršenje krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a) i b) u vezi sa članom 29. te članom 180. stav 1. KZ BiH te optuženog Begić Huseina, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a) i b) u vezi sa članom 180. stav 2. KZ BiH.

Nakon potvrđivanja optužnice, Sud Bosne i Hercegovine rješenjem broj S1 1 K 011475 13 KRO od 26.03.2013.godine vođenje krivičnog postupka protiv optuženih prenio je na Kantonalni sud u Bihaću, kao mjesno nadležan.

Presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 007646 13 K od 04.07.2014.godine optuženi Kovačević Safet oglašen je krivim zbog krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih

zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ, te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, a optuženi Anadolac Muhamed, Ljubijankić Abid, Hafurić Sabahudin i Begić Husein uslijed nedostatka dokaza a temeljem odredbe člana 299. tačka c) ZKP-a F BiH oslobođeni su od optužbe.

Presudom Vrhovnog suda F BiH broj 01 0 K 007646 14 Kž od 18.05.2015.godine, presuda ovog suda djelimično je ukinuta i u odnosu na optužene Kovačević Safeta i Anadolac Muhameda vraćena na ponovni postupak.

Prije početka glavnog pretresa zakazanog za dan 28.12.2015. godine, u spis je uložen sporazum o priznanju krivice broj T01 0 KTRZ 0016317 13 od 28.12.2015. godine zaključen između Kantonalnog tužilaštva USK Bihać i optuženog Kovačević Safeta kojeg brani po službenoj dužnosti advokat Mušić Husein, pa je ovaj sud nakon saslušanja stranaka i branioca donio rješenje kojim je razdvojio krivični postupak u odnosu na optuženog Kovačević Safeta i nastavio sa ročištem za preispitivanje sporazuma o priznanju krivice, a potom i pretresom za izricanje krivičnopravne sankcije. Tim sporazumom predloženo je da sud optuženog oglasi krivim zbog krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ, da se optuženom izrekne kazna zatvora u trajanju od 1(jedne) godine, da se oštećeni sa imovinskopravnim zahtjevom upute na parnični postupak te da se doneše odluka o troškovima krivičnog postupka.

Sud je razmatrao sporazum o priznanju krivice i tom prilikom utvrdio da je optuženi sporazum zaključio dobrovoljno, svjesno i sa razumjevanjem, da je upoznat sa svim posljedicama koje proističu iz sporazuma, uključujući tu i posljedice vezane za imovinskopravni zahtjev i troškove krivičnog postupka, da optuženi razumije da se sporazumom o priznanju krivice odriče prava na suđenje i da neće moći uložiti žalbu na krivičnopravnu sankciju koja će mu se izreći, ukoliko sud prihvati sporazum, da je oštećenim data mogućnost da se izjasne o imovinskopravnom zahtjevu, da je predložena krivičnopravna sankcija u skladu sa krivičnim zakonom te da tužilac raspolaže sa dovoljno dokaza na kojima se temelji krivica optuženog.

Krivica optuženog Kovačević Safeta utvrđena je saslušanjem svjedoka optužbe G. R., P. P.1, K. D.1, K. L., G. M.1, K. P., A. S., Z. M., K. D., D. T., D. D., J. A., J. Lj., G. M., Z. M., P. P., T. N., I. M., F. J., M. S.1, M. Dž., H. A., M. Dž.1, F. Š., H. H., M. I., Š. S., T. E., saslušanjem vještaka forenzičke struke Stupar Mladena, vještaka neuropsihijatra dr. Lazarević Zorice, materijalnim dokazima optužbe i to: nalaz i mišljenje ratne kirurgije P., nalaz i mišljenje ljekara specijaliste te ocjena ljekarske komisije za K. L., nalaz i mišljenje ratne kirurgije P. te nalaz i mišljenje ljekara specijaliste i nalaz psihologa za G.M.1, nalaz i mišljenje opšte bolnice P. za Z. M. , otpusna lista za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju I. od 02.06.1995.godine na ime J. A., nalaz i mišljenje ratne kirurgije P. i izvještaj doktora specijaliste od 12.03.1995.godine za P. P., nalaz i mišljenje ljekarske komisije od 06.05.1995.godine te nalaz i mišljenje psihološke klinike D. od 22.11.1995.godine na ime K. D.1, video snimak kojeg je sačinio svjedok Z. M.1 i koji je dobrovoljno predao istražiteljima SIP-e 19.06.2012.godine, izvještaj o vještačenju video snimka i sačinjanju foto-dokumentacije od strane Agencije za forenzička ispitanja i vještačenja, akt kancelarije za traženje nestalih i zarobljenih lica Republike Srpske sa pratećom dokumentacijom i video snimkom razmjene RZ od 11.03.1995. godine, akt komadanta kasarne „A.B.“ POV broj 12/7165-1 od 06.11.1994. godine, akt komadanta V Korpusa POV broj 07/6163-1 od 20.09.1994.godine o priznanju položaja ratnih zarobljenika, akt SC za RZ 503. Brdske brigade POV broj 03/794-1 od 26.12.1994.godine, akt komadanta V Korpusa POV broj 07/49 -5 od 29.12.1994.godine, rješenje o priznavanju statusa ratnih

zarobljenika, akt komadanta V Korpusa POV broj 07/7519-1 od 25.11.1994.godine sa spiskom ratnih zarobljenika, spisak ratnih zarobljenika koji se nalaze u SCZR „A.B.“, akt komadanta V Korpusa POV broj 07/49 od 21.11.1994.godine o priznanju položaja ratnih zarobljenika, akt načelnika OSVB V Korpusa SP broj 03/1042-7 od 15.11.1994. godine, naredba komadanta V Korpusa SP broj 07-1/202-1 od 10.03.1995.godine, snimak razmjene ratnih zarobljenika koja je izvršena dana 11.03.1995.godine između V Korpusa AR BiH i VRS u mjestu I. sa zapisnikom o preuzimanju navedenog snimka iz Armijskog depoa od 01.02.2012. godine, karton vozača za optuženog Kovačević Safeta, izvještaj predsjednika komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i tijela poginulih broj 04/3-13 od 12.03.1995.godine, naredba o primjeni pravila Međunarodnog ratnog prava u oružanim snagama R BiH, pravilo službe u Armiji R BiH, pravilo za rad vojne policije, Odluka Predsjedništva R BiH o proglašenju ratnog stanja, (Sl. list R BiH broj 7/52), Odluka Predsjedništva R BiH o ukidanju ratnog stanja (Sl. R BiH broj 50/95), u spis su kao dokaz uvedeni zapisnik o saslušanju svjedoka T.E. pred Tužilaštvom BiH od 12.11.2012.godine, zapisnik o saslušanju svjedoka M.I. pred Tužilaštvom BiH od 21.11.2011.godine, zapisnik o saslušanju svjedoka H.H. pred tužilaštvom BiH od 23.03.2012.godine, zapisnik o saslušanju svjedoka H. A. pred Tužilaštvom BiH od 15.10.2012.godine, zapisnik o saslušanju svjedoka M. Dž. pred Tužilaštvom BiH od 16.03.2012.godine, zapisnik o saslušanju svjedoka M. Dž. pred Tužilaštvom BiH od 05.11.2012.godine, zapisnik o saslušanju svjedoka F. J. pred Tužilaštvom BiH od 04.01.2013.godine, zapisnik o saslušanju svjedoka M. S.1 pred tužilaštvom BiH od 03.12.2011.godine, zapisnik o saslušanju svjedoka M. S.1 pred Tužilaštvom BiH od 30.01.2013.godine, Rješenje Okružnog vojnog suda u Bihaću broj Kri 29/95 od 13.01.1995.godine o određivanju pritvora optuženom Kovačević Safetu, uvjerenje Ministarstva odbrane od 25.01.2007.godine o pripadnosti optuženog Kovačević Safeta u oružanim snagama R BiH, te nalaz ocjena i mišljenje vojno liječničke komisije VP 4848 o sposobnosti za vojnu službu.

Odluku o proglašenju ratnog stanja na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine dana 20.06.1992.godine donijelo je Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine (Službeni list BiH broj 7/92). Odluka o ukidanju ratnog stanja na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine donijeta je 22.decembra 95.godine (Službeni list R BiH broj 50/95), iz čega slijedi da je ratno stanje trajalo i u vrijeme kritičnog događaja 11.03.1995.godine kada je izvršena razmjena ratnih zarobljenika.

U skladu sa odlukom o proglašenju ratnog stanja, predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine dana 05.09.1992.godine (Službeni list R BiH broj 15/92) donijelo je naredbu o primjeni pravila međunarodnog ratnog prava u oružanim snagama Republike Bosne i Hercegovine a u skladu sa tom naredbom, na prijedlog Ministra odbrane, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine donijelo je i pravilo službe u Armiji Republike Bosne i Hercegovine (Sl. list R BiH broj 11/92).

Rješenjem Komande V Korpusa Armije R BiH broj 07/6/6463-1 od 20.09.1994.godine priznat je status ratnog vojnog zarobljenika: D. D., P. M., M. S., T. N., G. M., Z. M. i B. T., rješenjem broj 07/49-4 od 21.11.1994.godine, priznat je status ratnim zarobljenicima K. P., D. T., K. S., J. Lj., P. P., G. M.1 , K .D., K. L.i P. P.1 a rješenjem broj 07/49-5 od 29.12.1994.godine priznat je status ratnim zarobljenicima Đ. N., K. G., J. A., G. R., Z. T., R. J., M. M.i J. B..

Na osnovu naredbe komadanta V Korpusa Armije R BiH broj 07-1/202-1 od 10.03.1995. godine utvrđeno je da će se iz sabirnog centra za ratne zarobljenike radi razmjene koja će se obaviti dana 11.03.1995. godine, izvršiti razmjena ratnih zarobljenika i to: D. D.,

G. M., P. M., K. S., M. M., P. R., Z. T, R. J., G. R., T. N., Z. M., M. S., D. T., K. L., P. P.1, R. Ž., K. D.1, C. M., R. Z., K. J., G. M.1, K. B., P. P., K. P., A. S., J. Lj., J. A., K. G., B. J., K. D. i J. B..

Uvidom u akt komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i tijela pогinulih komande 5.Korpusa broj 04/3-13 od 12.03.1995.godine utvrđeno je da je dana 11.03.1995. godine na punktu UNPROFOR-a između naselja I. i L. P. sela u 13 h održan sastanak sa predstavnicima Republike Srpske na kojem su sa strane 5.Korpusa Armije BiH bili prisutni Š. F., M. S., N. D., M. A. i S. K. Dalje se navodi da su sa obje strane bili prisutni novinari i snimatelji, da je tom prilikom razmjenjen 31 živi ratni zarobljenik vojske RS, da su predata tri mrtva tijela te da je razmjena protekla bez problema.

Uvidom u naredbu komadanta V Korpusa Armije R BiH broj 07/75/9-1 od 25.11.1994.godine utvrđeno je da je sabirni centar za ratne zarobljenike iz kasarne „A. B.“ u B. izmješten te da je isti organiziran u prostorijama 503. BBR, koje se nalaze u preduzeću „R.“ C., a da je za upravnika tog centra određen K. E..

Da je optuženi Kovačević Safet, bio pripadnik 5. BVP utvrđeno je na osnovu iskaza komadanta BVP M. S.1, na osnovu iskaza svjedoka F. J., M. I. i M. Dž., na osnovu materijalnih dokaza, jedinačnog matičnog kartona za optuženog, obrazac VOB-8, spiska pripadnika BVP.

Da su između pripadnika V Korpusa Armije BiH i vojske RS u kritičnom periodu vođene borbe u reonu tadašnjeg Okruga Bihać, da su oni kao pripadnici vojske RS zarobljeni, da su imali svojstvo ratnih zarobljenika, da su razmjenjeni dana 11.03.1995. godine, u svojim iskazima potvrdili su svjedoci A. S., D. D., J. A., T. N., K. P., G. R., K. L., G. M.1, K. D.1, P. P.1, D. T., J. Lj., Z. M. i P. P..

Svi napred navedeni svjedoci potvrdili su navode iz optužnice da su kao pripadnici vojske Republike Srpske zarobljeni u borbama sa pripadnicima 5. Korpusa Armije R BiH, da su prije razmjene bili u sabirnim centrima, da su razmjenjeni dana 11.03.1995.godine u reonu graničnog prelaza Izacić, da su im prilikom ulaska u autobus stavljeni povezi na oči, da im je naređeno da sjednu na pod autobusa sa rukama na leđima i pognutom glavom, da su ih prilikom vožnje tukli palicama, nogama i kundacima puške, naređivali da pjevaju i da uzvikuju određene parole i muslimanske ratne pokliče. Svaki svjedok ponaoosob iznio je ono što se njemu desilo prilikom zarobljavanja, za vrijeme boravka u sabirnim centrima te prilikom vožnje autobusom do mjesta razmjene. Međutim, ovi svjedoci nisu se mogli izjasniti o radnjama izvršenja koje se optuženom stavljuju na teret, ne samo zbog činjenice da ga nisu poznavali, već prije svega zbog toga što su imali poveze na očima, tako da nisu mogli vidjeti tko im od pripadnika vojne policije koji su ih sprovodili nanosi fizičke i duševne bolove na opisani način.

Kada je u pitanju sam tempo vožnje autobusa, svjedok H. H. u svom iskazu naveo je da je bio vozač kamiona i autobusa u pozadinskoj bazi. Vezano za razmjenu ratnih zarobljenika, naveo je da je od C. do B. u početku vozio normalnom brzinom a kada je došao do naselja O., neko od vojnih policajaca mu je rekao „majstore uspori“, što je on i učinio. Nakon toga čuo je paličanje i batinanje ratnih zarobljenika te tjeranje da pjevaju. Kada su krenuli od B. prema naselju I., kod zgrade „K.“, ponovo je čuo naredbu „uspori majstore“, a potom udarce i jauke.

Svjedok I. M. navodi da je u vremenskom periodu od 1992. do 1995. godine bio u organu za moral 2.Krajiškog korpusa vojske RS te da je obavljao dužnost predsjednika komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i nestalih lica. Zajedno sa F. Š. kao predstavnikom 5.Korpusa Armije BiH, organizirao je i razmjenu 31.ratnog zarobljenika koja je obavljena dana 11.03.1995.godine u reonu I. i L. P. sela Ta razmjena obavljena je kao i prethodne na način da je razmjena vršena u zoni UNPROFOR-a, da su u šator UNPROFOR-a ušli predstavnici obje strane, vršena je provjera da li su došli zarobljenici i sa jedne i sa druge strane a nakon toga u zonu razmjene ušli su autobusi sa ratnim zarobljenicima. Vezano za razmjenu koja je obavljena 11.03.1995. godine sjeća se da se radilo o crvenom gradskom autobusu u kojem su bili ratni zarobljenici, da u prvi mah nije vidio nikoga, da je pomislio da je autobus prazan i tek kada su se otvorila vrata autobusa, video je uniformisana lica kako skaču i ratne zarobljenike kako leže na podu autobusa. On je odmah reagirao pred predstavnicima Crvenog krsta i UNHCR-a te je protestirao rekavši kakva je ovo razmjena jer su ratni zarobljenici bili u jako lšem stanju. Nakon toga predstavnici Crvenog krsta i komisije 5.Korpusa pomogli su im da iznesu ratne zarobljenike iz autobusa. Kada su ratni zarobljenici prevezeni u B. .P., pružena im pomoć u Domu zdravlja u P. a neki su tu i zadržani radi liječenja.

Svjedok Z. M.1 ističe da je snimatelj - amater te da je početkom ratnih dejstava uzeo kameru, sa istom snimao samo da nebih išao na front i nosio oružje. Za vrijeme rata radio je kao snimatelj – fotograf za televiziju B. L. te za Englesku agenciju „Reuters“ i Američku agenciju „Asociated pres“. Kao snimatelj prisustvovao je velikom broju razmjena, tako da se ne može sjetiti detalja oko konkretnе razmjene. Razmjene su vršene praktično na isti način tako što bi predstavnici dviju strana Š. F. i I. M. dogovorili detalje i dovezli ratne zarobljenike do mjesta zv. „J. krivina“i da su prilikom razmjene bili prisutni predstavnici Unprofora. Koliko se sjeća u vezi jedne razmjene od njega je traženo da snimi ratne zarobljenike, on je to uradio u bolnici u B. P., a snimak sa povredama tih razmjenjenih ratnih zarobljenika predao je vojsci.

Kada su u pitanju posljedice koje imaju oštećeni vezano za dešavanja prilikom razmjene i njihovog boravka u sabirnim centrima kao ratnih zarobljenika, u svojstvu vještaka saslušana je vještak neuropsihijatar Lazarević dr. Zorica. U svom nalazu i mišljenju vještak je navela da je obavila psihijatrijsko vještačenje za lica J. A., Z. M., P.P .1, K .L., P. P., K. D.1, G. M.1 i K. D. a po naredbi tužilaštva BiH broj KT RZ 390 /05 od 22.02.2012. godine. Prema nalazu vještaka vještačenje je obavljeno nakon uvida u spis, pregleda medicinske dokumentacije koja je dostavljena od strane Tužilaštva BiH, pregleda i ispitivanja oštećenih, kao i medicinske dokumentacije koju su joj dostavili oštećeni na dan pregleda. Vezano za K. D. vještak je navela da isti boluje od posttraumatskog stresnog poremećaja, obzirom da je u periodu od 11.11.1994. godine do 11.03.1995. godine kada je razmjenjen, bio izložen psihofizičkom maltretiranju i da je tom prilikom doživljavao strah kao i fizičke bolove. Lice P. P.1 boluje od rekorektnog depresivnog poremećaja i posttraumatskog stresnog poremećaja koji je u hroničnoj formi sa lumbosakralnim sindromom koji je posljedica fizičkog zlostavljanja u vremenu od 25.10.1994. godine, kada je zarobljen do 11.03.1995. godine kada je izvršena razmjena. P. P.boluje od rekorentnog depresivnog poremećaja, obzirom da je od 26.10.1994. godine do 11.03.1995. godine i prilikom transporta za razmjenu bio izložen psihofizičkom maltretiranju od strane drugih lica, kada je doživljavao strah i fizičke bolove. J. A. boluje od neurotskog anksiozno depresivnog poremećaja govora po tipu spastične dizartrije, psihogene etiologije koja je upravo posljedica fizičkog maltretiranja i udaranja po glavi, što se ustvari manifestovalo kroz šok koji je on psihički doživio i kao posljedicu ima tu dizartriju ili poremećaj govora-mucanja. Ove posljedice prema nalazu vještaka nastale su od psihofizičkog maltretiranja i u vremenskom periodu od 25.11.1994. godine nakon

zarobljavanja do 11.03.1995. godine prilikom transporta za razmjenu. Kada je u pitanju Z. M., kod njega je došlo do pada intelektualnih kapaciteta po tipu hroničnog moždanog sindroma, koje su posljedica upravo tog fizičkog maltretiranja u periodu od 12.09.1994. godine, vremena zarobljavanja do razmjene 11.03.1995. godine. Prema nalazu vještaka ova osoba boluje i od rekorektnog depresivnog poremećaja teškog oštećenja sluha obostrano u vidu mješane nagluvosti sa znatnom prevagom senzorneuralne komponente. K. D.1 boluje od teškog depresivnog poremećaja sa pojavom depresije suicidalnih ideja što je iziskivalo i bolnička liječenja, prisutni su znaci trajne promjene ličnosti koje se kroz međunarodnu klasifikaciju bolesti i poremećaja šifriraju šifrom R 62. Do ovih trajnih zdravstvenih problema došlo je zbog psihofizičkog maltretiranja od vremena zarobljavanja 06.12.1994. godine, do dana razmjene koja je obavljena 11.03.1995. godine. K. L. boluje od posttraumatskog stresnog poremećaja, obzirom da je u periodu od 12.11.1994. godine kada je zarobljen do 11.03.1995. godine kada je obavljena razmjena bio izložen psihofizičkom maltretiranju i tom prilikom doživljavao je strah i fizičke bolove. G. M.1 boluje od posttraumatskog stresnog poremećaja, odnosno poremećaja prilagođavanja sa trajnim nastankom ličnosti nastalim katastrofičnim iskustvom tokom zarobljavanja 20.10.1994. godine, za vrijeme zarobljeništva, kao i za vrijeme transporta prilikom razmjene koja je obavljena 11.03.1995. godine.

Na prijedlog tužioca saslušan je vještak forenzičke struke Stupar Mladen koji je naveo da je obavio vještačenje DVD snimka i sačinio fotodokumentaciju na osnovu naredbe Tužilaštva BiH broj T 20 0 KTRZ 0005949 07 od 13.11.2012. godine. Prema datoј naredbi imao je zadatak da izvrši prečišćavanje-filtriranje sadržaja DVD snimka na način da se prilikom pregleda i filtriranja poboljša kvaliteta sadržaja te sačini fotodokumentacija osoba sa snimka, na način će se na fotodokumentaciji prikaže lik određenih osoba a radi utvrđivanja identiteta tih osoba sa DVD snimka. Sačinjen je pismeni izvještaj u kojem je pojašnjen način vještačenja DVD snimka i sačinjanja dokumentacije. U skladu sa naredbom pri izradi fotodokumentacije bio je prisutan A. P., rukovodilac odjela za istrage i podršku svjedocima Tužilaštva BiH, koji je određivao osobe sa DVD snimka za koje je potrebno da se izradi fotodokumentacija. Prema nalazu vještaka postupljeno je po naredbi, s tim da nije imao obavezu da utvrdi identitet osoba, tako da on nezna niti je utvrđivao identitet niti jedne osobe sa DVD snimka, i pored toga što je sačinio fotodokumentaciju.

Da je optuženi Kovačević Safet, kao pripadnik bataljona vojne policije V. Korpusa Armije BiH učestvovao u razmjeni ratnih zarobljenika koja je obavljena dana 11.03.1995. godine, da je na način i u vrijeme kako je to činjenično opisano u izreci presude učestvovao u fizičkom i psihičkom maltetiranju ratnih zarobljenika, utvrđeno je prije svega na osnovu iskaza svjedoka F. J., M. S.1, H. A., Š. S., M. Dž.i M. I.. Dakle, radi se o svjedocima koji su ili bili u autobusu, učestvujući u sprovođenju ratnih zarobljenika, ili su optuženog prepoznali prilikom pregleda DVD snimka dostavljenog iz arhivskog depoa Armije R BiH.

Tako svjedok F. J. u svom iskazu navodi da je od 15.01.1995. godine obavljao dužnost komandira II čete BVP, da je u spornom periodu bio na liniji u reonu P. te da je o razmjeni ratnih zarobljenika koja je obavljena dana 11.03.1995.godine prvi put više detalja čuo prilikom njegovog saslušanja u Tužilaštvu BiH. On nije znao tko je sve iz njegove jedinice učestvovao u sprovođenju ratnih zarobljenika, mada se pričalo da je bilo maltretiranja i da se u tome najviše isticao optuženi Kovačević Safet. Prilikom pregleda DVD snimka prepoznao je iz njegove čete optužene Begić Huseina, Anadolac Muhameda i Kovačević Safeta. Kada je u pitanju optuženi Kovačević Safet, svjedok je na DVD snimku u vremenu od 4,29 minuta prepoznao optuženog Kovačevića kako palicom udara ratnog zarobljenika, u vremenu od 7,04 minute svjedok je prepoznao optuženog Kovačević Safeta kako stoji na stolici u autobusu i

pita ratne zarobljenike „čija je ovo zemlja“, a u vremenu od 7,30 minuta kada optuženi Kovačević uzvikuje „Tekbir“ a ratni zarobljenici odgovaraju „Allahu ekber“.

Svjedok M. S.1 naveo je da je obavljao dužnost komadanta bataljona vojne policije, da direktno nije učestvovao u razmjeni te da je za probleme u vezi razmjene saznao u Tužilaštvu BiH, prilikom saslušanja. Prema navodima ovog svjedoka on poznaje sve borce iz svoje jedinice a na DVD snimku u vremenskom periodu od 4 minute pa dalje, svjedok je u više fragmenata prepoznao optuženog Kovačević Safeta kako palicom udara ratne zarobljenike.

Svjedok M. Dž. u svom iskazu ističe da je kao pripadnik bataljona vojne policije učestvovao u jednoj razmjeni ratnih zarobljenika, da je prošlo puno vremena, da se nesjeća svih detalja u vezi razmjene ali da se sjeća da su u razmjeni učestvovali optuženi Kovačević Safet i Anadolac Muhamed. Prema navodima ovog svjedoka od C. do B. bilo je sve korektno ali kada su autobusom krenuli od B. prema I., počelo je maltretiranje ratnih zarobljenika, tjerali su ih da pjevaju „Bosno moja“, da uzvikuju „Tekbir-Allahu ekber“, tukli su ih palicama a na DVD snimku prepoznao je optuženog Kovačević Safeta u vojnoj uniformi sa oznakom VP, te sa crnim prslukom preko uniforme, kako palicom udara ratne zarobljenike.

I svjedok H. A. navodi da je učestvovao u razmjeni ratnih zarobljenika, da se zbog proteka vremena te zbog činjenice što je poslije rata imao udes u kojem je zadobio udarac u glavu, ne može sjetiti niti jednog kolege-borca koji je bio sa njim a niti da je u autobusu bilo maltretiranja ratnih zarobljenika. Međutim, prilikom pregleda DVD snimka na jednom fragmentu prepoznao je optuženog Kovačević Safeta kako palicom udara ratnog zarobljenika.

Svjedok Š. S. u svom iskazu navodi da je bio pripadnik bataljona vojne policije, da poznaje optužene, da nije učestvovao u sprovodenju ratnih zarobljenika a samim tim da nema neposrednih saznanja vezanih za dešavanja tokom vožnje ratnih zarobljenika u autobusu. Prilikom pregleda DVD snimka, u vremenu od 4,44 minute prepoznao je optuženog Kovačević Safeta kako palicom udara ratnog zarobljenika.

Svjedok M. I. prilikom pregleda DVD snimka na više fragmenata prepoznao je optuženog Kovačević Safeta u vojnoj uniformi i sa crnim prslukom preko, ističući da se radilo o vojnem policajcu koji je bio sklon nedisciplini.

Prema definiciji člana 3. i člana 4. Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.augusta 1949.godine, nečovječno postupanje definiše se kao namjerno djelo ili propust kojim se nanosi teška duševna ili tjelesna patnja, odnosno povreda ili koje predstavlja ozbiljan nasrtaj na ljudsko dostojanstvo. Upravo iz radnji optuženog poduzetih prema oštećenim za koje je oglašen krivim (stavljanje poveza na oči, prisiljavanje oštećenih da sjednu na pod autobusa, da stave ruke na leđa i drže glave u pognutom položaju, tjeranje oštećenih da pjevaju, da uzvikuju nacionalne pokliče, prijetnja da će biti vraćeni i da neće biti razmjenjeni, udaranje policijskom palicom) proizilazi da su poduzete svjesno kako bi se oštećeni kao ratni zarobljenici teško uvrijedili, ponizili te prestrašili. Stoga, radnje izvršenja za koje je optuženi oglašen krivim, imaju karakter nečovječnog postupanja prema ratnim zarobljenicima. Naime, radnje koje je optuženi poduzimao sa drugim pripadnicima vojne policije imale su zastrašujući efekat po oštećene, prije svega imajući u vidu položaj oštećenih, kontekst vremena i mesta u kome se nanose duševne i tjelesne patnje, tako da je na taj način prekršen osnovni princip humanog postupanja i napadnuto je ljudsko dostojanstvo. Provedenim dokazima utvrđeno je da su lica čija je razmjena organizirana bili pripadnici vojske RS, da su imali status ratnih zarobljenika, da su kao takvi potpadali pod definiciju zaštićenih lica, pa samim tim radnje koje je optuženi poduzimao prema njima bile su u vezi sa

postojećim oružanim sukobom. Obzirom na izneseno, po mišljenju ovog suda u radnjama optuženog Kovačević Safeta kako u objektivnom, tako i u subjektivnom smislu ostvarili su se svi bitni elementi bića krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ, koje krivično djelo je optuženom sporazumom o priznanju krivice i stavljeno na teret.

Sud je u smislu člana 246. stav 5. ZKP-a F BiH prihvatio sporazum o priznanju krivice smatrajući da kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine u svemu odgovara težini počinjenog krivičnog djela, stepenu krivične odgovornosti optuženog, njegovim ličnim prilikama, ranijem životu i ponašanju nakon izvršenog krivičnog djela i da je predložena krivičnopravna sankcija dovoljna ali i neophodno potrebna da bi se postigla svrha kažnjavanja u vidu generalne i specijalne prevencije. Prilikom razmatranja sporazuma o priznanju krivice sud je posebno cijenio da je optuženi priznao krivicu, da je izrazio kajanje te da je na taj način doprinio ekonomičnosti i efikasnosti postupka, njegove lične i porodične prilike, obzirom da je oženjen, da je otac troje djece, da je slabog imovnog stanja, kao i činjenicu da je od izvršenja krivičnog djela protekao period od 20 godina. Obzirom na izneseno, ovaj sud je mišljenja da se radi o osobito olakšavajućim okolnostima te da će se primjenom odredaba o ublažavanju postići svrha kažnjavanja.

U smislu člana 50. stav 1. preuzetog KZ SFRJ u izrečenu kaznu zatvora optuženom Kovačević Safetu uračunato je vrijeme provedeno u pritvoru počev od 25.10.2012.godine do 30.05.2013.godine.

U smislu člana 212. stav 3. ZKP-a FBiH oštećeni G. R., P. P.1, K. D.1, K. L., G. M.1, K. P., A. S., K. D., D. T., D. D., J. A., J. Lj., G. M.1, Z. M., P. P.i T. N. su sa imovinskopravnim zahtjevom upućeni na parnični postupak.

U smislu 202. stav 4. ZKP-a FBiH optuženi Kovačević Safet oslobođen je dužnosti plaćanja troškova krivičnog postupka. Prilikom donošenja ove odluke sud je imao u vidu da je optuženi slabog imovnog stanja te da bi obavezivanjem optuženog na plaćanje troškova krivičnog postupka bilo dovedeno u pitanje njegovo i izdržavanje članova porodice koje je on dužan da izdržava.

ZAPISNIČAR
Husarević Fatima

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Hodžić Fikret

PRAVNA POUKA

Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana
Vrhovnom суду F BiH, a putem ovog suda.

Žalba nije dozvoljena zbog odluke o izrečenoj krivičnopravnoj
sankciji (član 246. stav 6. tačka c) ZKP-a F BiH).

Oštećeni mogu izjaviti žalbu zbog odluke o troškovima
postupka i imovinskopravnog zahtjeva.